

Cykeltur 6 augusti 2022

Foto: Lennart Johansson

Samling vid Djupviks hamn

Ordförande Peter Knutas tar täten för ett 20-tal cyklister

Tuff start med såväl uppförsbacke som kraftig motvind...

Första anhalt: utgrävningarna vid Ajvide

Mats Knutas berättade om utgrävningarna som pågick i omgångar 1983-2009

Nästa stopp vid Skansudd, där Bernt Jakobsson berättade om den skans som finns rester av där

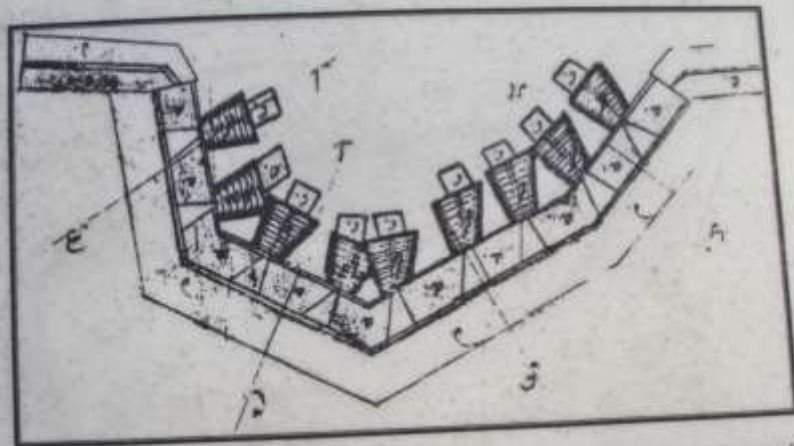

Kronvalls skans på Skansudd

För utsatta Gotland ofta för angrepp. Gutarna sökte tidigt hjälp hos svearna. Men tills hjälp kom, måste man kunna lita på eget försvar. Ön var indelad i sex sätningar. Under vikingatid skulle varje sätning och Visby ställa upp med var sin krigsfartyg – en snäcka. På 1100-talet byggdes kastäder på viktiga platser. På 1200-talet tillkom ringmuren runt Visby. I ringmurens sydvästra hörn uppfördes på 1400-talet Visborgs slott, som senare blev Nordens starkaste fäste. Längs kusten hade tidigt skansar uppförts.

I början av 1700-talet, när ryskt anfall väntades på ön, lät landshövding Sparfeldt förstärka ringmuren och dess torn. Längs kusten lät han uppföra ett tjugotal skansar, där flera av de äldre återupprättades. Förutom denna skans, byggdes fyra skansar vid Kappelsbarnsviken, två vid Färosunds södra inlopp, två söder om Sju stömmar i Slite, en i Östergarn, två i När, två vid Burgsvik, en vid Sicklingsudd i Klinte och två i Västergarn.

De flesta byggdes för 4 – 6 kanoner, men detta batteri försågs med 9 kanoner. Batteriet byggdes av jord, torv, risknippen och trästockar. Arbetet utfördes den 8 – 20 juni 1713 av Hablinge och Hemse tings kompanier under ledning av fortifikationsconducteuren Claes Reich enligt ritningen härintill.

Under 1800-talet användes skansen av Gotlands Nationalbeväring. Under första världskriget låg här en kustsignalstation. Från slutet av 1970-talet ända till 2004 användes platsen av Hemvärnet. Här på Skansudd har också funnits en värdduse under 1700- och 1800-talen och då var platsen tidvis bemannad.

De flesta 1700-talsskansar syns än idag. Många av dem användes även senare både under första och andra världskriget. De senast tillkomna

värnen längs öns kuster härstammar från andra världskriget.

This fortification and 20 others were built before the expected Russian attack in the beginning of the 18th century. The fortification was provided with 9 cannons. After that the place has been used by the Home Guard to the beginning of the 21st century.

Länsstyrelsen

Tredje och sista stopp vid Kronvall: kaffekorgarna plockas fram

Bernt Jakobsson berättar historia och historier runt Kronvall

